

İslam Bilim Tarihinin En Büyük Hocası

Bitlis'te 24 Ekim 1924'te dünyaya gelen Fuat Sezgin, Erzurum'da ortaokulu ve liseyi bitirip 1943'te İstanbul'a geldi.

İstanbul Üniversitesi Şarkiyat Araştırmaları
Enstitüsü'nde alanında en tanınmış
uzmanlardan Alman şarkiyatçı Helmut
Ritter'in öğrencisi olan Sezgin, Ritter'in
tavsiyesi üzerine İslam bilimlerine yöneldi

Sezgin, 1951'de İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ni bitirdikten sonra, Arap Dili ve Edebiyatı üzerinde doktora yaptı.

“Buhari'nin Kaynakları” konulu doktora tezini tamamlayan Sezgin, 1954'te doçent oldu. Sezgin, bu çalışmasıyla hadis kaynağı olarak İslam kültüründe önemli bir yere sahip olan Buhari'nin, bilinenin aksine sözlü kaynaklara değil yazılı kaynaklara dayandığı tezini ortaya attı.

Cabir İbn Hayyan konusunda 1965'te yazdığı ikinci doktora tezini Frankfurt Üniversitesi Institut für Geschichte der Naturwissenschaften'a sunan ve bir yıl sonra profesör unvanını kazanan Sezgin, aynı yıl kendisi gibi şarkiyatçı olan Ursula Sezgin ile evlendi. Sezgin'in kızı Hilal, 1970'te dünyaya geldi.

İnsanlık tarihinin başlangıcından bugüne kadar sahasında yazılan en kapsamlı eser olan Arap-İslam Bilim Tarihi'nin ilk cildini, 1967'de tamamlayan Sezgin, 17 ciltten oluşan eserin 18. cildini yazıyordu.

Sezgin, Süryanice, İbranice, Latince, Arapça, Osmanlıca ve Almanca da dahil 27 dili çok iyi derecede biliyordu.

ALDIĐI ÖDÜLLER

Uluslararası Çeşitli Akademilerin Üyesi De Olan Prof. Dr. Fuat Sezgin, Yaşamı Boyunca Kahire Arap Dili Akademisi, Şam Arap Dili Akademisi, Fas Rabat Kraliyet Akademisi, Bağdat Arap Dili Akademisi, Türkiye Bilimler Akademisi Şeref ÜyeliĐi De Dahil Olmak Üzere Çok Sayıda Önemli Ödül Ve Nişana Layık Görüldü.

Erzurum Atatürk Üniversitesi, Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi, Kayseri Erciyes Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi tarafından Sezgin'e fahri doktora unvanı verildi. Fuat Sezin ayrıca Frankfurt Goethe Plaketi, Almanya Birinci Derece Federal Hizmet Madalyası, Almanya Üstün Hizmet Madalyası, İran İslami Bilimler Kitap Ödülü, Hessen Kültür Ödülü ve Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü sahibidir.

Prof. Dr. Fuat Sezgin'in öncülüğünde kurulan İstanbul İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi de üstün nitelikli eser ve ortaya konan özgün çalışmalardan dolayı kurum statüsünde Kültür ve Turizm Bakanlığı 2016 Özel Ödülü'ne layık görüldü.

Bilimler tarihi insanların müşterek mirasıdır

“Miladi 7. yy’dan itibaren Müslümanlar bilimleri Yunanlılardan, Hintlilerden aldılar. Ve süratli bir şekilde öğrendiler. Başkalarından almayı bırakarak yaratıcı oldular. Ve bu 800 yıl sürdü. Müslümanlar mütemadiyen yeni şeyler keşfettiler. Yeni ilimler kurdular ve ileride kurulacak bazı bilimlerin temellerini attılar.”

Medeniyetlerin gerilemesi tarihi bir meseledir. Bu konuda İslam'ın mesul tutulmasını kınar. Çünkü “dört yüz bin cilde yakın yazma gördüğünü, altmış ülkenin kütüphanelerini gezdiğini” belirten Fuat Sezgin hoca bugün 17 cilde ulaşan İslam Kültür Tarihi çalışması için Bernard Lewis'in “Bunu bir Türk'ün, bir Müslüman'ın yapabileceğine inanmıyorlar” demesi, başarıları ile neler yapabileceğinin en somut örneği.

Frankfurt'ta da İslam-Bilim ve Teknoloji Müzesi'ni hayata geçirir. Müslümanların icat etmiş oldukları aletleri ortaya çıkararak insanlara tanıtmak, bilinmeyen aletleri gün yüzüne çıkarmak ve bunları müzelerde sergilemektir amacı. Hedefinde yirmi - otuz alet yapmak varken bugün sekiz yüze yakın alet yapılmıştır. Sezgin'e göre «Bir Müslüman iyi şartlar içerisinde çok iyi çalışabilirse çok büyük neticelere varabileceği inancı var bende. Onun için milletimden, Müslümanlardan, böylesi bir davranışa sahip olmalarını isterim.

Fuat Sezgin hocanın olağanüstü gayretleri ve çalışmalarıyla ikinci bir müze 2008 tarihinde İstanbul Gülhane Parkı içerisindeki binada kurulmuştur. Bu müzeler, Müslüman bilim adamlarının yüzyıllar boyu insanlığa armağan ettiği icat ve keşiflerini bilim tarihinin değişik disiplinlerdeki evrimini kapsamlı bir şekilde sunmakta olup kendi sahasında dünyada bir yenilik arz etmektedir.

FUAT SEZGİN'DEN BAZI DÜŞÜNCE VE TESBİTLER

Hafta sonları dahil hep çalışan, çalışma yılı 365 gün olan Fuat Sezgin Hoca; günde 17 saat çalıştığından ve asla kaybedecek veya boşa geçirecek zamanı olmadığından bahsediyor. Hatta Almanya'da evleniyor ve düğün yapmıyor, sebebi ise düğüne gelecek kalabalık insan kitlesine karşı sorumluluk hissederek, «o kadar insanın zamanını ellerinden almaya hakkım yok» diyor.

Dil öğrenmeliyim, yine Fuat Sezgin Hoca 27 dil bildiğini sorduklarında abartmışlar dese de hocası Hellmut Ritter'in her yıl bir dil öğrenmelisiniz öğüdünü uyguladığını ve önemini de vurguluyor.

Disiplinli ve düzenli olmalıyım, Fuat Sezgin Hoca 2017 itibariyle 93 yaşında ve her sabah 07.30'da enstitüye gittiğini ve akşam saatlerine kadar çalıştığını ve bu disiplinini de senelerdir devam ettirdiğini söylüyor. Ayrıca hayatında toplamda 3 kez randevusuna geç kaldığını ve halen sıkıntısını çektiğini de vurguluyor.